

ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΒΙΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΕ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ, ΣΕ ΣΕΞΙΣΜΟ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

Με αφορμή την Παγκόσμια Μέρα για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών, οι γυναίκες σε όλον τον κόσμο βγαίνουν στο δρόμο για να διεκδικήσουμε ζωή με ασφάλεια, αξιοπρέπεια, χωρίς καταπίεση και εκμετάλλευση. Οι νέες, οι εργαζόμενες, οι φοιτήτριες, οι μαθήτριες, οι άνεργες, οι μητέρες, οι ΛΟΑΤΚ, οι γυναίκες με αναπηρία, οι μετανάστριες, οι πρόσφυγες στις 24 Νοέμβρη κατεβαίνουμε στο δρόμο διεκδικώντας το καλύτερο για τις ζωές μας και δίνοντας τη δική μας απάντηση στην έμφυλη βία.

Παρά τις φωνές που διατρανώνουν ότι τα ζητήματα της βίας και του σεξισμού είναι παρωχημένα για τις χώρες της «πολιτισμένης Δύσης», τα νούμερα είναι ενδεικτικά. Στην Ελλάδα στο διάστημα ενός έτους (2017) πραγματοποιήθηκαν 5.041 κλήσεις και στάλθηκαν 113 ηλεκτρονικά μηνύματα που κατήγγειλαν περιστατικά έμφυλης βίας. Σε επίπεδο Ε.Ε., τα στοιχεία μαρτυρούν ότι μία στις τρεις γυναίκες θα έρθει αντιμέτωπη κάποια στιγμή στη ζωή της με κάποια μορφή έμφυλης βίας, ενώ η ενδοοικογενειακή βία αποτελεί την πρώτη αιτία θνησιμότητας και αναπηρίας των γυναικών. Βρισκόμαστε στο 2018 και οι γυναίκες εξακολουθούν να δολοφονούνται, να βιάζονται, να παρενοχλούνται, να δέχονται τον εξευτελισμό, να είναι θύματα trafficking, να κακοποιούνται από συζύγους, συγγενείς, εραστές, εργοδότες. Η σωματική βία αποτελεί ωστόσο μία μόνο πλευρά της έμφυλης βίας που υφιστάμεθα. Κάθε μέρα οι γυναίκες ερχόμαστε αντιμέτωπες με την βία: με την παρενόχληση στον δρόμο, στα ΜΜΜ, με παραβιαστικές συμπεριφορές στην δουλειά μας, στην σχολή, στο σχολείο μας, με σεξιστικά σχόλια και υποτιμητική αντιμετώπιση που ξεκινούν από τα ΜΜΕ και φτάνουν μέχρι το σπίτι μας. Βία είναι και η οικονομική και εργασιακή εκμετάλλευση, μέσω των κατώτερων μισθών και της επισφαλούς εργασίας. Στην Ελλάδα της κρίσης η διαφορά των συνολικών αποδοχών μεταξύ γυναικών και ανδρών ανέρχεται στο 45,2% (χαμηλότερες αποδοχές, με λιγότερες θέσεις εργασίας), ενώ η μισθολογική διαφορά στο 15% (χαμηλότερες ωριαίες αποδοχές, λιγότερες ώρες εργασίας σε έμμισθες θέσεις εργασίας και χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης, π.χ διακοπή σταδιοδρομίας για τη φροντίδα παιδιών

ή συγγενικών προσώπων). Τα χρόνια των μνημονιακών πολιτικών και της λιτότητας η φτώχεια φάνηκε πως είναι γένους θηλυκού. Από την μία, μέσα στον καιρό της κρίσης η έμφυλη βία αυξήθηκε και οι δαπάνες του κοινωνικού κράτους για την προστασία των γυναικών μειώθηκαν και από την άλλη οι γυναίκες έχουν πολύ υψηλό ποσοστό κινδύνου φτώχειας από το αντίστοιχο αντρικό, ενώ τα στερεότυπα και ο μισογυνισμός στους χώρους εργασίας αυξάνουν το ποσοστό ανεργίας των γυναικών.

Η καταπίεση των γυναικών είναι βαθιά συνδεδεμένη με την καπιταλιστική εκμετάλλευση. Σε έναν κόσμο που ο καπιταλισμός αναπαράγει φανερά ή καλυμμένα τις πατριαρχικές δομές, όταν οι έμφυλες ταυτότητες είναι ιστορικά κατασκευάσματα που έντεχνα επιβάλλουν οι κυρίαρχες τάξεις οι γυναίκες βρισκόμαστε σε ένα διαρκή αγώνα ενάντια σε κάθε μορφή βίας με το σώμα μας να γίνεται πεδίο μάχης. Βιώνουμε έτσι τον αποκλεισμό από την αγορά εργασίας, την υποτίμηση, το μισογυνισμό που διαχέεται σε όλα τα κοινωνικά στρώματα και όλες τις κρατικές δομές, τις σεξουαλικές παρενοχλήσεις, τους βιασμούς, τις γυναικοκτονίες, την απαγόρευση των αμβλώσεων, τις σεξιστικές αποφάσεις δικαστηρίων, το trafficking. Η αθώωση των σωματοεμπόρων που εμπλέκονται στην υπόθεση του «Χωριάτικου», όπου το δικαστικό σύστημα με τον πιο κυνικό τρόπο καταπάτησε τα δικαιώματα των γυναικών στερώντας από τα θύματα την απόδοση δικαιοσύνης, είναι το πιο τρανταχτό παράδειγμα για το πώς αντιμετωπίζονται οι γυναίκες από τις επίσημες δομές του κράτους.

Απέναντι σε αυτά τα γεγονότα οι γυναίκες δεν σιωπούμε. Κατακλύζουμε τους δρόμους παλεύοντας για την άρση της καταπίεσης, του σεξισμού και για την ανατροπή των πολιτικών που καταδυναστεύουν τις ζωές μας. Σε όλο τον κόσμο από τις ΗΠΑ και τον γυναικείο αγώνα ενάντια στον Τραμπ, μέχρι το μαζικό φεμινιστικό κίνημα στην Ισπανία, και το κίνημα ενάντια στις γυναικοκτονίες στη Λατινική Αμερική, το γυναικείο κίνημα ενάντια στον Μπολσονάρο στην Βραζιλία, το κίνημα για την υπεράσπιση των αμβλώσεων σε Πολωνία, Αργεντινή και Ιρλανδία οι γυναίκες βγαίνουν στο δρόμο δίνοντας μαχητική απάντηση.

4 ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΜΦΥΛΗ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΙΚΗ ΒΙΑ

1. ΤΙ ΕΝΝΟΟΥΜΕ ΟΤΑΝ ΛΕΜΕ ΒΙΑ;

Για να απαντήσουμε την συγκεκριμένη ερώτηση ας ξεκινήσουμε από το γεγονός ότι η έμφυλη βία είναι ένα φαινόμενο υπαρκτό και υπάρχει παντού. Στο σπίτι, στη δουλειά, στη σχολή, στα ΜΜΜ, στο δρόμο οι γυναίκες δεχόμαστε καθημερινά τη βία. Η βία εκδηλώνεται με δεκάδες τρόπους και παίρνει πολλές μορφές. Πέρα από σωματική-κακοποιητική και σεξουαλική, είναι και ψυχολογική, λεκτική, οικονομική, φυλετική. Βία είναι ο ξυλοδαρμός μιας γυναίκας, ο βιασμός μιας γυναίκας, είναι η κακοποίηση μιας γυναίκας ή η παρενόχλησή της. Βία είναι ωστόσο και η δομική βία, αυτή που αναπαράγεται μέσω του καθημερινού σεξισμού και μισογυνισμού. Από ένα "αθώο" ανέκδοτο για τις γυναίκες, από τον τρόπο που προβάλλεται και κατακρεουργείται το γυναικείο σώμα για χάρη ενός διαφημιζόμενου προϊόντος, από την αναπαραγωγή του σεξισμού στα ΜΜΕ, από τα οικογενειακά πρότυπα, από τις σεξιστικές αποφάσεις των δικαστηρίων, από την απαγόρευση των αμβλώσεων και τις νομοθεσίες προς "έλεγχο" του γυναικείου σώματος. Βία είναι η οικονομική και εργασιακή εκμετάλλευση, μέσων των κατώτερων αποδοχών, του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας, της επισφαλούς εργασίας. Βία είναι και ένα σεξιστικό σχόλιο ο εξευτελισμός, η απειλή, ο εκβιασμός μιας γυναίκας. Βία είναι η υποτίμησή μας, ο παραγκωνισμός και η απαξίωση από την Κυβέρνηση που προτιμά να ξοδεύει χρήματα στους εξοπλισμούς, την ώρα που μειώνει τις δαπάνες του κοινωνικού κράτους για την προστασία και την ενίσχυση των γυναικών (ανέργων, μητέρων κ.α). Δεν μπορούμε ωστόσο να ξεχνάμε ότι είναι πολλές φορές που αυτή η βία φτάνει στη δολοφονία, στην πειθάρχηση και στην κακοποίηση του σώματός μας που γίνεται πεδίο μάχης με πολλούς τρόπους. Η 25 Νοέμβρη είναι μόνο μια αφορμή για να μιλήσουμε για αυτή την καθημερινή βία.

2. ΠΟΙΟΣ ΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑ;

Η έμφυλη βία είναι σαν ένα παζλ με πολλά κομμάτια, που δημιουργείται λίγο λίγο, και σε αυτό διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο πολλοί παράγοντες. Αρχικά η έμφυλη βία είναι ξεκάθαρο αποτέλεσμα των σχέσεων που αναπαράγονται μέσα στον καπιταλισμό, σε μια ταξική κοινωνία. Η βία, οι διακρίσεις, η καταπίεση των γυναικών δαικωνίζονται λόγω των συμφερόντων του καπιταλιστικού συστήματος. Μέσα στον καπιταλισμό η καταπίεση και η βία αναπαράγονται έντεχνα μέσα από την υιοθέτηση και την ενσωμάτωση των πατριαρχικών δομών και εμφανίζεται σε κάθε πτυχή της καθημερινότητάς (διαφήμιση, νομοθεσία, δικαστικές αποφάσεις, οικογένεια). Πέραν όμως της επιβολής της βίας από κρατικούς παράγοντες, από τα δικαστήρια κ.α, η βία εκδηλώνεται και από τα άτομα. Εκδηλώνεται από τον σύζυγο που θα χτυπήσει τη γυναίκα του,

τον εργοδότη που θα παρενοχλήσει την υφιστάμενη του, τον περαστικό που θα σφουρίξει στη γυναίκα που δισσεί το δρόμο. Όλα αυτά τα φαινόμενα είναι αποτέλεσμα της έντεχνης επιβολής των κυρίαρχων προτύπων, μιας σεξιστικής κουλτούρας, μια κουλτούρας βιασμού. Η ανδρική κυριαρχία, η κατασκευή των έμφυλων ταυτοτήτων και σωμάτων, ο διαχωρισμός στους δυνατούς και ευάλωτες, πατάει πάνω σε υπάρχοντα στερεότυπα και είναι κατασκευάσματα των κυρίαρχων τάξεων που θέλουν να μας πείσουν ότι η θέση των ευάλωτων γυναικών είναι στο σπίτι, να φροντίζει την οικογένεια, να σηκώνει στις πλάτες της την αναπαραγωγή της ζωής. Είναι προφανές, πως όσοι ασκούν βία δεν είναι άμοιροι ευθυνών. Η παραπάνω ανάλυση αναδεικνύει απλώς το πως οι κακοποιητικές - βίαιες συμπεριφορές ενάντια στις γυναίκες ενισχύονται από το καπιταλιστικό σύστημα και τις πατριαρχικές του δομές.

3. ΠΟΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΑΣ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΤΟ ΝΑ ΜΙΛΑΜΕ ΓΙΑ ΕΚΘΗΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ;

Είναι αλήθεια είναι πως σε περιόδους κρίσης οι γυναίκες είναι εκείνες που θα χαρακτηριστούν ως οι "φτωχότερες των φτωχών". Από την απαρχή της κρίσης και σύμφωνα με εκθέσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου τα μέτρα λιτότητας, οι περικοπές στον κρατικό προϋπολογισμό, η ανεργία, η προσωρινή εργασία, οι χαμηλοί μισθοί επηρέασαν περισσότερο τις γυναίκες παρά τους άνδρες. Οι γυναίκες διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να έρθουν αντιμέτωπες με τη φτώχεια λόγω της έμφυλης λειτουργίας της αγοράς εργασίας, αλλά και της κοινωνίας. Όπως προκύπτει, τα υψηλότερα ποσοστά κινδύνου φτώχειας για τις γυναίκες παρατηρούνται στη Βαλκανική χερσόνησο (πρώτη θέση στην Ευρώπη καταλαμβάνει η Ρουμανία με ποσοστό 25,7%), στις χώρες της Βαλτικής (Εσθονία, Λετονία και Λιθουανία) και στη Νότια Ευρώπη (Ισπανία, Ιταλία, Ελλάδα και Πορτογαλία). Το ποσοστό κινδύνου φτώχειας στην Ελλάδα ανέρχεται στο 21,2%.

4. ΜΟΝΕΣ ΜΑΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ;

Δεν αρκεί να παλεύει η καθεμία μόνη της. Οι φωνές μας πρέπει να ενωθούν, τα αιτήματα για την άρση της καταπίεσης, του σεξισμού, της βίας είναι υπόθεση όλης της κοινωνίας. Σε αυτή τη διαρκή μάχη χρειαζόμαστε συμμάχους. Πρώτα από όλα τις γυναίκες με τις οποίες ζούμε, εργαζόμαστε, σπουδάζουμε και περπατούμε μαζί. Τους άντρες συναδέλφους και συντρόφους μας. Τα σωματεία και τα συνδικάτα. Τις συλλογικότητες και τα κόμματα της Αριστεράς. Και σε αυτούς τους χώρους έχουμε να δώσουμε καθημερινές μάχες για να ακούγεται η φωνή μας. Σε αυτή τη διαδρομή χρειαζόμαστε ένα δυνατό φεμινιστικό και ριζοσπαστικό κίνημα, χρειαζόμαστε ενωτικές πρωτοβουλίες.

ΠΑΛΕΥΟΥΜΕ ΓΙΑ ΝΑ ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ ΤΙΣ ΖΩΕΣ ΜΑΣ, ΟΜΩΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ,
ΑΥΤΗ ΕΙΝΑΙ ΚΑΙ ΜΙΑ ΠΑΛΗ ΓΙΑ ΝΑ ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ.

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ: 24 ΝΟΕΜΒΡΗ / 12.00 / ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑ

Αντισεξιστική ομάδα ΔΕΑ